

DE
MILITAIRE SPECTATOR

TIJDSCHRIFT

VOOR DE

WEERMACHT VAN NEDERLAND EN INDIË

ONDER HOOFDREDACTIE VAN

P. H. A. DE RIDDER

LUITENANT-KOLONEL DER GRENADIERS

93STE JAARGANG

MET PLATEN EN KAARTEN

's-GRAVENHAGE

H. P. DE SWART & ZOON

DE MILITAIRE SPECTATOR

Inhoud van den drie en negentigsten Jaargang. Nieuwe Serie.

Bladz.

A.

Aanvullingsplaats voor levensmiddelen, De commandant van een, door A. M. VORSTMAN	493
Administratieve stelsel van 1 Januari 1923, Het Militair —, door A. CH. VAN OORSCHOT	155
Administratieve stelsel van 1 Januari 1923, Het, door J. MARTENS	572
Afdeeling, Een weinig bekende, door C. MATTERN	116
ALTING VON GEUSAU, Jhr. J. TH., Het Belgische Gevechtsvoor- schrift	617 en 657
Antwoord aan den kapitein C. A. HARTMANS naar aanleiding van zijn naschrift in het Februari-nummer 1924 op de van mijn hand verschenen artikelen in „De Militaire Spectator” van 1923, door J. A. MUSSART	382
Art. Een proefballonetje voor een reorganisatie?	113
Artilleristischen berichtendienst, Oorlogservaringen en de orga- nisatie van den, door KAISER	177
Artillerie, Het schieten der Duitsche, door S. G. NAUTA PIETER	1
Ausbildungsvorschrift für die Kavallerie, Het nieuwe, door J. E. FEENSTRA	454

B.

BAAY, W. J. K., Volkenbond	283
Betekenis der lagen voor de africhting, het gebruik en den alge- meenen toestand onzer remonten, De, door Dr. C. THOMASSEN	367
Betondekking, Berekening van de dikte van een horizontale ge- wapend, door A. L. VAN DER SLUYS VEER	692
B. G. T. vuur van 12 c.M. Hw., Het, door A. ETERMAN	552
BISCHOFF VAN HEEMSKERCK, M. R. A., Een paar gevechtsdagen eener Lichte Brigade	100 en 164
BISCHOFF VAN HEEMSKERCK, W. F. K., Luchtafweer van den grond	230
BLOKHUIS, G., Het tactisch gebruik der zware en der lichte mi- trailleurs bij de verdediging in den stellingoorlog	409
Boekbespreking.	
BLONDEL, GEORGES. La mentalité des Allemands	198
Bede om hulp	198
STUY, J., Handleiding voor het boksen	198

	Bladz.
v. HAUSZER, Das schwere Maschinengewehr	199
Militaire Adreslijst	199
CASSOU et HENRI SIMONDET, Ce que tout Français doit savoir de la nouvelle loi militaire	200
v. COCHENHAUSEN. Der Weg zum Offizier im Reichsheer	200
Betonkalender 1924	343
v. STOLLBERGER, Kampfschule für die Infanterie. IV Teil (Nachtausbildung) und V. Teil (Patrouillendienst und Handstreich)	402
Paardenvordering en Paardenkeuring	403
GILBERT, Der Artillerist. Ein Handbuch für den Unteroffizier- Anwärter und den Unteroffizier der Artillerie	403
Ausbildungsvorschrift für Fahrtruppen	404
Rechten der gedetacheerde Reserve-officieren en de hun ge- dane toezeggingen. Memorie van de bij het N. I. leger gede- tacheerde Reserve-officieren van het Nederlandsche leger	404
v. HAEFTEN, G. A., Politie Organisatie. Het politievraagstuk kort en scherp belicht	404
MARCKS. Angriff und Vertedigung im Groszen Kriege	405
HIERL, CONSTANTIN. Der Weltkrieg in Umrissen	406
Militärische Aufgaben-Sammlung 1923	406
DUDOK VAN HEEL, J. L., Hoe moet ik chauffeeren?	475
MULLER, J. P., Mijn systeem. Dagelijks 15 minuten aan de ge- zondheid gewijd	475
KOOIMAN, J., De Nederlandsche strijdmacht en hare mobilisatie in 1914	475
Felddienst. Handbuch für Unterführer aller Waffen	476
v. COCHENHAUSEN. Die Truppenführung. Ein Handbuch für den Truppenführer und seine Gehilfen	476
KIERS. Recht-en-Wet voor den technicus	769
Kriegskunst in Wort und Bild	769
POILU. Neerland's militaire zelfmoord	770
MAAS. A. J., Nationale ontwapening? De lucht- en gasoorlog en Prof. Dr. D. VAN EMBDEN	770
Dertig millioen bezuiniging. Het militaire vraagstuk	771
BREST VAN KEMPEN, C. P. en J. J. C. P. WILSON, De inrichting van verdedigende stellingen	244 en 717
BRETHOUWER, D. H. G., Het eenheidsveldkanon	666

Breuk-en belastingproeven. Berekening van eenvoudige balkbrug- door C. A. HARTMANS	750
BREUNESE, J. N., Infanterieggeschut	187
BROUWER, P. A., Het schieten bij de kust-artillerie	702
Bruggen, Het vernielen en herstellen van, door C. MATTERN	353

E.

Eenheidsveldkanon, door D. H. G. BRETHOUWER	666
ETERMAN, A., Het B. G. T.-vuur van 12 c.M. Hw.	552

F.

FABIUS, H. A. C., Tactiek bij de lichte brigade	345
FEENSTRA, J. E., Het nieuwe „Ausbildungsvorschrift für die Kavallerie”	454

G.

Gegevens vreemde legers 59, 126, 193, 270, 336, 394, 469, 526, 589, 651, 707 en	765
GELDER, C. C. DE, De moreele factoren	525
Gevechtsvoorschrift, Het Belgische, door Jhr. J. TH. ALTING VON GEUSAU	617 en 657
Gevechtsvoorschrift door den Kapitein Jhr. J. TH. ALTING VON GEUSAU. (Milit. Spect. October 1924), De bespreking van het Belgische, door P. J. VAN MUNNEKREDE, H. A. SEYFFARDT en J. F. VAN DER VIJVER	734
GROENEWEGEN JR., H. Y., Moreele invloed bij de opleiding in het leger	580 en 628

H.

HARTMANS, C. A., Naschrift op het artikel „De Torpedisten der Landmacht” door Kapitein J. A. MUSSERT, voorkomende in de Militaire Spectator no. 8 (Augustus 1923).	97
HARTMANS, C. A., Breuk- en belastingproeven. Berekening van een- voudige balkbruggen	750
HELFRICH, C. E. L., In 's Lands belang?	501

I.

Infanterieggeschut, door J. N. BREUNESE	187
Inrichting van stellingen, De, door J. H. DE MAN	514 en 537

J.

JOSSSELIN DE JONG, G. DE, Grafische berekening van schoots-
 tafels voor luchtdoelgeschut . . . . . 45 en 84

K.

KAISER, Oorlogservaringen en de organisatie van den artilleris-
 tischen berichtendienst 177

KRULS, H. J. en P. J. MLJKSENAAR, Tactiek en Techniek der Lucht-
 doelartillerie . . . . . 506, 559 en 597

Kust-Artillerie, Het schieten bij de, door S. A. BROUWER 702

L.

's Lands belang? In, door C. E. L. HELFRICH 501

Lichte Brigade, Een paar gevechtsdagen eener, door M. R. A.
 BISCHOFF VAN HEEMSKERCK . . . . . 100 en 164

Lichte brigade, Tactiek bij de, door H. A. C. FABIUS 345

LOGGER, J. C., De herziening van de Militaire Onderwijswet. De
 Koninklijke Militaire Academie . . . . . 24, 65, 133, 201 en 277

Luchtafweer van den grond, door W. F. K. BISCHOFF VAN
 HEEMSKERCK 230

Luchtdoelartillerie, Tactiek en Techniek der, door N. J. KRULS
 en P. J. MLJKSENAAR . . . . . 506, 559 en 597

Luchtdoelgeschut, Grafische berekening van schootstafels voor,
 door Prof. G. DE JOSSELIN DE JONG . . . . . 45 en 84

M.

MAN, J. H. DE, De inrichting van stellingen . . . . . 514 en 537

MARTENS, J., Het Militair-Administratieve stelsel van 1 Januari
 1923 572

MATTERN, C., Een weinig bekende afdeeling 116

MATTERN, C., Het vernielen en herstellen van bruggen 353

Militaire Onderwijswet, De Koninklijke Academie, De herziening
 van de, door J. C. LOGGER . . . . . 24, 65, 133, 201 en 277

Mitrailleurs bij de verdediging in den stellingsoorlog, Het tactisch
 gebruik der zware en lichte, door G. BLOKHUIS 409

Moreele factoren, De, door C. C. DE GELDER . . . . . 208 en 525

Moreele factoren, De, door B. VAN SLOBBE 466

Moreele invloed bij de opleiding in het leger, door H. Y. GROENE-
 WEGEN JR. . . . . 580 en 628

MUNNEKREDE, P. J. VAN, H. A. SEYFFARDT en J. F. VAN DER VLJVER, De bespreking van het Belgische Gevechtsvoorschrift 1924 door den Kapitein Jhr. J. TH. ALTING VON GEUSAU (Milit. Spect. October 1924)	734
MUSSERT, J. A., Antwoord aan den Kapitein C. A. HARTMANS naar aanleiding van zijn naschrift in het Februari-nummer 1924 op de van mijn hand verschenen artikelen in „De Militaire Spectator” van 1923	322
MUSSERT, J. A., Beschouwingen betreffende het Regiment Vesting- artillerie	147

N.

Naderingsmarsch van eene divisie in hooger verband, Enkele vraagpunten naar aanleiding van Kapitein VAN DER VLJVER's studie over den, door H. G. ONTROP	33
NAUTA PIETER, S. G., Het schieten der Duitsche artillerie	1

O.

ONTROP, H. G., Enkele vraagpunten naar aanleiding van Kapitein VAN DER VLJVER's studie over den naderingsmarsch van eene divisie in hooger verband	33
OORSCHOT, A. CH. van, Het militair-administratieve stelsel van 1 Januari 1923	155
Overzicht van Buitenlandsche Tijdschriften. <i>Heeft een afzonder- lijke pagineering.</i>	

P.

PAUW, A. L. J. DE, Militaire weerdienst	385
---	-----

R.

Redactie, Aan de	715
REEDE, J. H. VAN, Beschouwingen en critiek over het Voorschrift voor het Rijkunstig Onderricht bij de Artillerie 1923. A	422
Reorganisatie? Een proefballonnetje voor een, door Art.	113
REYNDERS, I. H., De voorstelling van den verticalen vorm van het terrein op onze Topografische kaarten	79
RIDDER, H. W. DE, Een beschouwing over vliegtuigen in den land- oorlog	262 en 306
Rivierovergangen, Eene studie over, door L. J. SCHMIDT	643 en 674
Rijkunstig onderricht bij de Artillerie 1923. A., Beschouwingen en critiek over het Voorschrift voor het, door J. H. VAN REEDE	422

S.

	Bladz.
Schieten der Duitsche artillerie, Het, door S. G. NAUTA PIETER . . .	1
SCHMIDT, L. J., Eene studie over rivierovergangen . . .	643 en 674
Schootstafels voor luchtdoelgeschut, Grafische berekening van, door Prof. G. DE JOSSELING DE JONG	45 en 84
Seinlamp, De nieuw model optische, door H. J. H. VAN TAREL . .	293
SLOBBE, B. VAN, De moreele factoren	466
SLUYS VEER A. L. VAN DER, Berekening van de dikte van een horizontale gewapend betondekking	692

T.

TAREL, H. J. H. VAN, De nieuw model optische seinlamp . . .	293
TAREL, H. J. H. VAN, Over voorschriften, afkortingen, onder- scheidingsteekenen en verbindingsdienst	73
Terrein, Het, door J. F. VAN DER VLJVER	139
THOMASSEN, Dr. C., De beteekenis der lagen voor de africhting, het gebruik en den algemeenen toestand onzer remonten . .	367
Torpedisten der Landmacht'', door Kapitein J. A. MUSSERT, voor- komende in de Militaire Spectator no. 8 (Augustus 1923). Naschrift op het artikel, „De, door C. A. HARTMANS	97

V.

Verbetering	44
Verdedigende stellingen, De inrichting van, door C. J. BREST VAN KEMPEN en J. J. C. P. WILSON	244 en 717
Verdedigende stellingen, De inrichting van, door J. H. DE MAN 514 en	537
Verdedigende stellingen, Enkele opmerkingen over de inrichting van, door J. D. VAN DER WAALL	477
Verdedigende stellingen. Kort antwoord aan de heeren WILSON en BREST VAN KEMPEN, De inrichting van, door J. D. VAN DER WAALL	639
Verplegingsinventaris, De, door A. M. VORSTMAN	328
Verticalen vorm van het terrein op onze Topografische kaarten, De voorstelling van den, door I. H. REYNDERS	79
Vesting-Artillerie, Beschouwingen betreffende het Regiment, door J. A. MUSSERT	147
Vliegtuigen in den landoorlog, Een beschouwing over, door H. W. DE RIDDER	262 en 306

	Bladz.
Volkenbond, door W. J. K. BAAY	283
Voorschriften, afkortingen, onderscheidingsteekenen en verbindingsdienst, door H. J. H. VAN TAREL	73
VORSTMAN, A. M., De commandant van een aanvullingsplaats voor levensmiddelen	493
VORSTMAN, A. M., De verplegingsinventaris	328
VIJVER, J. F. VAN DER, Het terrein	139

W.

+ WAALL, J. D. VAN DER, De inrichting van verdedigende stellingen. Kort antwoord aan de heeren WILSON en BREST VAN KEMPEN .	639
+ WAALL, J. D. VAN DER, Enkele opmerkingen over: „De inrichting van verdedigende stellingen’’	477
Weerdienst, Militaire, door A. L. J. DE PAUW	385